

BORSSZEM JANKÓ

Előfizethetni a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói részvénytársaságnál. Pest, József tér 6-ik szám.
Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Zichy Mihály.

Zichy ugyan, de nem gróf, hanem csak afféle világhírű művész. Semmi egyéb.

Hol lakik az a magyar ember, ki világhírré tudott szert tenni?

Nem Budapesten. Itt egy művész ugyan nagy hírré vergődhetik, mely elterjed a borjú-piacztól a retek-utczáig. Hanem azon túl nem hat. Hány hírnév feneklett meg már a hazai közöny és az ázsiai korlátoltság sarában?

Zichy Mihálynak volt esze, s bár megmaradt gyökeres magyarnak odakünn, holott akárhányan elidegenülnek idebenn — mégis csak elsajátította magát a muszka által s elment geniális festőnek Sz.-Pétervárra. Erre való gyöngye vonatkozásul vétessek, hogy muszka haczukáján kívül a gonosz rajzoló még ecsetül is kancsukát adott kezébe.

Kancsukát neki — kancsukát Zichy Tóni fivérének!

A megtestesült humanismus e dioskurjainak kancsukát!

Hanem ily kegyetlenek a torzitók.

Tehát Sz.-Pétervárott vagyunk, ott, hol már egy másik jelesünket, a kinek idehaza nem tudtak pénzt adni, felkaroltak s utaztattak — Oroszország és a világtudomány javára. Reguly emléke tán csak él még markaszük hazámban?

Markaszük!

Mily sértő kifejezés. Hát nem pártolja a magyar ember a művészeteket, mind a kilencz múzsát?

Ki pártolja buzgóbban a zenét, mint a magyar ember, mikor — tányérozni jár és barna ábrázata van?

Eiát a festészetet? — No már a mennyiben a „Färbeln“-t „ferbli“-re fordítá és a szinek közt mindig „rouge et noir“-ral mázol.

Vagy ha szobrászati remekeket kutatna valaki akármely magánházban, hol a föld kerektségén lelne több pompás művü tajtpipát, mint áldott hazánkban?

Szóval, mi nagy műpártolók vagyunk, s azért vannak Zichy képei is — a csári palotában.

Zichy Mihály most itthon van, hol gyermekeit nevelteti, magyarokká nevelteti s eszerint nem látszik azon balhitet osztani, hogy minket eő csári felsége egyhamar elnyel, különben neveltetne belőlük muszka gyerekeket. Ennyi optimis-

mus sem teremhet a mi égövünk alatt, erre is sz.-pétervári talaj kell. Én meg attól tartok, hogy ha az oroszok Zichy után ítélnék meg minket, kedvök szottyan ezt a derék, okos nemzetet zsebre rakni.

B. J.

TÁRCZALEVÉL BUDÁRÓL. *)

A budai lánczhídtér a mult hét folyamában nagy csödületek színhelye volt. Egész Buda sietett azon hallatlan tény szemléletén jelen lenni, midőn a budai tanács végre egy darab utczáat kiköveztet.

Kiköveztet s mi több fával.

Fával s mi több szurokkal.

Szurokkal s mi legelőnyösb — hátránnyal, azaz, hogy kátránnyal.

Buda, mely a törökök idejében s azóta is annyit szurkolt, most a szuroknak nemcsak megfélemlítési czélokra szánt használatával ismerkedett meg, s mindenki gyönyörrel szemlélte a szurkolatos burkolat keletkezését, terjedését, növekedését. Nyelvtani szempontból sem vezett kárba a kísérlet, miután a füstnek ad oculos s a büznek ad orros dedukálása a szurok és szürok (steche) közti különbséget világosan kimutatta, a mennyiben az első fojtó gőzöket eredményez és tüszszentési kisebb hatalmaskodást visz végbe a szagérzéken, az utóbbi pedig mint fájdalmat okozó hegyes szer főleg tük, török s villák alakjában árultatik.

A fáburkolat áll léczalapról, rátapasztott fatéglákkal.

A fatégla megfejtése a rég kutatott fából való vaskarika titkának.

Az összes vályogvető cigány-ipar gyászkeret alatt értesülhet e veszélyes újításról, — melynek folytán purdénemzedékek kenyérkereseti reménye végkép megszakad. A vályogvetés volt utolsó reménye egy törekvő fajnak, mióta a zene terén a német Sängerek vetélye ellen küzdenek s a cigánykerékányás hasznos foglalkozását ellenzéki párton sokkal nagyobb tökélyvel üzik.

A kátrány- és szurok-gőzök nemcsak becses járulékot képeznek a budai illatszerek gazdag gyűjteményéhez, hanem ismerve a nevezett szerek légtisztító hatását, örömmel üdvözölhetjük a budai tanácsot a közegészségügy körül kifejtett azon ritka buzgalmaért, hogy éjjel nappal nagy üstökben, katlanokban, kazánokban forraltatá, szortyogtatá, főzeté a kellemes illatú kátrányt, kiváló gyönyörűségére a budai elipsz mulató közönségének.

Irodalmi szempontból fölötte sajnos Hamlet korai elhunyt, mert ha e hetet megéri, okvetlenül nem Dániára, hanem Budára alkalmazza nevezetes mondását, hogy „valami igen, de igen büdös szag uralkodik — ott.“

*) E minta-tárczáat ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. B. J.

Lejárt váltó.

Oreskovics. Van szerencsém e váltót praesentálni, ön volt az elfogadója.

Andrásy. Szép — szép, hanem ez az aláírás — hamis.

R. C. F.

vagyis

a borzadály éjfélé Pesten.

avagy

80, 100 és 212.

— Regény egy rőfben, melynek fele hiányzik. —

Előszó az olvasóhoz.

A lipótvárosi bazilika föl nem épült tornyán a még nem létező óra tizenháromat ütött.

Ezen ütlegek — — — —

LII. Fejezet.

Midőn R, a koronázási halom tetejére fölért, C. és F. már ott kísértettek.

A három kísértet együtt volt.

— Hm! mondá R. és meglebbenté lepedőjét.

— Ahm! mondá C. és — —

— Mhm! mondá F. és szintén — —

III. Fejezet.

Olga szép volt.

Tehát izzadni is szépen izzadott.

Izz-mirigyeiből kecses cascade alakban sugárzott a folyékony kristály s illatos gyöngyharmat képében permegetett alá a koronázási tér pondrójára.

— — Porondjára: akarám mondani — —

S Alfréd úgy szerette őt!

Szerette őt határtalanul, véghetetlenül, élhetetlenül, lehetetlenül!

Igaz! éhetetlenül és ihatatlanul is szerette őt.

XI. Fejezet.

Egyszer, a mint Alfréd épen szokása szerint közben száguldozott Olga körül, arany és ezüst flaconokban fölfogandó a drága cascadekat, hirtelen megállt.

— Szeretlek! izzadá olvadékonyan.

— Ily melegben? veritékozlá Olga szanaszét olgadozva.

— Igen, akará Alfréd rebegni, de csak azt izzadá ki, hogy „Ja,“ mert ez két betűvel rövidebb.

Azért okos a számár, mert nyáron ő is mindig „Ja“ mond „igen“ helyett.

— Hát hány fok van ma? ontá a szót Olga.

Alfréd mellényzsebébe nyult, kivoná óráját, ránézett, aztán zsebébe dugá az időmérőt és ezen hosszabb körmondtnak adott világágfutamodhatási lehetőséget:

— Tizenegy óra.

Két sóhaj röpönt karöltve a lánchíd első oszlopának tetejére.

Két izzadságesőpp pottyant zöngelmes freccsenések közt a kövezetre s az így támadt tócsán a városi hatóság azonnal árendába adta a kéjladikázhatási jogot.

XXXVII. Fejezet.

A XII. Fejezet hossza miatt ez szün-fejezet lesz.

LXX. Fejezet.

— Mire áhitozol, Olgám?

— Ah . . . három lepedőre. Az enyém nem győzi Olgádat törölgetni.

— Három lepedő? . . . Bah! csekélység. Előteremttem még a pokolból is.

I. Fejezet.

Egy augusztusi éjfél közepének kellő közepén három kísértet állt a koronázási halom tetején.

Mindegyik lepedőbe volt burkolva.

Terczettet kísértettek ott Budapest tiszteletére.

Az egyik neve R. volt.

A másiké C.

A harmadiké F.

Csodálatos játéka a véletlennek! Mert hisz állhatott volna a dolog megfordítva is.

XC. Fejezet.

Mit jelent R. C. F.?

E kérdésre csak egy felelet lehetséges.

Ezt pedig én nem tudom.

1/2. Fejezet.

A mint Alfréd kiért a lánchidterre, meglátta a három kísértetet.

C. Fejezet.

A három kísértet is meglátta őt.

I. Kötet, 2. könyv, 3. rész, 4. ezikkely.

„! — — ?“

„? — — !“

V. Kötet.

O l g a d a l a .

```

- - - x | - - - v | - - - v | - - -
- - - v | - - - v | - - - v | - - -
- - - v | - - - v | - - - v | - - -
- - - v | - - - v | - - - v | - - -

```

III. Fejezet.

Alfrédrol patakozott az izzadság. Nemsokára a lánchidter el volt özönölve.

De ő ezt nem bánta, hanem fölment a koronázási halomra.

— Ide a három lepedővel! — ordítá a három kísértet fülébe.

A három kísértet összenézett.

Alfréd visszanézett.

Mindkét párt össze-vissza nézett.

Ilyen a nézlettani párbaj.

DCCC. Fejezet.

A III. fejezettől a DCCC. fejezetig tartott a párbaj. Ekkor végre vége szakadt.

Midőn Alfréd a koronázási halomról ismét lejött, kezében három fehér lepedő volt.

A három kísértet halva feküdt a domb tetején.

A három kísértet a domb tetején feküdt . . . halva.

Miért? Mert . . . meghaltak.

Olga örömittasan törülközőt bele a három lepedőbe. Ah, mily élvezet!

Ezután Alfrédé volt s együtt izzadták magukat keresztül az életen.

MDCCLXXI. Fejezet.

De kik voltak ama rejtélyes kísértetek: R. C. és F.?

Most talán már megmondhatom a nyájas olvasónak.

R = Reamur, C = Celsius, F = Fahrenheit. A thermometer-készítők szellemei, kik a kánikulában éjjelenként kísértetni járnak.

És a 80, 100 és 212?

Arról nem tehetek, ha a nyájas olvasó nem tanult fizikát!

Különben, tegye e három számot a lutriba.

Vége.

Theatralia.**Bevonuló.**

Zörög a kálcs, ég az oltár
És a csarnok népesül,
Száll a hymnus, zöng a zsoltár,
Népnek nagyja, szépe gyűl.
Ujra bájaít kitömvén,
Ifjul a vén Thália,
És meggyűlva leng a tömjén,
S száll a „Theatralia.“

De elsőnek kit fogadjak
Annyi legelső közül?
Legszébb füzért kinek adjak,
Lengni legszébb fő körül? —
Nincs itt első, nincs utolsó;
Máson csak más cziffer áll:
Egyik drága, másik olcsó,
Csak a gázszi differál.

Van, ki rendel, — van, ki szolgál,
Van, ki tesz — és van, ki vesz;
Kinek nincs, kinek van dolga,
Van, ki volt — és van, ki lesz.
Van, ki fogy — és van, ki hizik,
Egy, a' hajt, — és egy a' szánt:
De elsőségébe' bizik
Mindenikük egyaránt.

Fővárosi hírek.

△ **Gebrüder Lakatos.** Mi ez, tán valami hírnevek tőzsérház, valami nevezetes bankárczég? Ó nem! Csak Flóris és Nándor nemzeti cigány-muzsikások hirdettetik így magukat, hogy az „angol királynő“ szállodában „National kapellájukkal“ a t. cz. közönséget gyönyörködtetik. Ó nagyidai jeles ivadék; én mórém, hát már ti is felcsaptok a német kultúra zászlaja alá?

*

> **Általánosan** elterjedt hír szerint Horn Ede egy új napilapot szándékszik alapítani. Alaptőkéje a N. F. Lloyd-ból fenmaradt deficit lesz.

*

= **Miután** a városi vigadó épületének kitisztogatója sok pénzbe kerül, egy élelmes városi atya tervet dolgozott ki, melyben azon épület lehordása takarékosági szempontból indítványoztatik.

*

○ **Ellenzéki** lapokban azon hír kering, hogy Háromszéken is vannak baloldaliak, kik a választásokon győzni szándékoznak s három szék közt sem akarnak a pad alatt maradni.

*

+ **Pest városában** takarékosági szempontból több fényűző szokás, p. lámpagyújtás, utca-tisztítás — öntözés, a költséges rendőrség stb. el fog töröltetni.

*

□ **Az országos** czéllövészeti ünnepélyre a szélsőbal saját készletéből több czéltáblának igen alkalmas bakot ajánlott föl.

*

= **Tallán Náczi** giardinetto-puskát közöl és néhányval kedveskedni akart, hanem a bizottság visszautasítá, miután azok köztudomás szerint, nem szoktak elsülni.

*

© **A közegészségi** tanács emlékiratot dolgozott ki, mely szerint a jövőendő választások egészségi tekintetből, még az ujbó elött hajtassanak végre.

*

÷ **Ellenzéki férfaink** megbotránkozván azon részrehajlason, melyet a természet az idej jó termés által a kormány politikájának javára gyakorol, az ősi ülészak kezdetén interpellatióval szándékoznak ezen — Kerkapoly-nak tulajdonított fondorlatok ellen föllépni. Baloldali községekben egyre huzzák a harangokat, hogy az esőt elijeszék. Ha különben a kormány a választásokon győzni találna, ez érdem — mint 67-ben — most is az elemeknek fog érdemül fölrovatni, csakhogy ezentul vád alá fognak helyeztetni.

— Lakáskeresők fertálykor.

1. Mikor a házmesternek külön kulcsa van.

3. — Mikor ön beköltözött, nem volt itt poloska?
„Oh kérem, ha lett volna is, éhen haltak volna az enyéim mellett.“

2. Mikor a kulcs nem volt ráfordítva.

4. — Hisz ez nem szoba, ez ürgelyuk.
„Zazir van sak 400 florint.“

5. — Nagyság adja ki e lakást?
„Én.“

— Hm! csinos és — mit oder ohne? Már mint butorral vagy anélkül?

Congregatio generalis.

Societatis professorum gymnasialium, omnium
Sardanapalium secundarum és tertiarum
apud Fácány.

(*Membra: professores metereorologiae, linguarum
classicarum et coctarum, torrefactarumque, philoso-
phiae et correpetitores famis.*)

Elnök: T. közgyűlés! Már a rómaiak és hellé-
nek is tartottak nagy közgyűléseket, melyeken a min-
den szépen és jón, az ugynevezett kaloszkagathoszon
való lelkesedésükben babérkoszorúval koszorúzták meg
azt, quid itur ad astra. Mi vagyunk a nemzet aoris-
tusai, (*Éljenzés.*) azaz legjobbjai.

Második tanár. Akkor hát a grammatika követ-
kezőleg oszlik föl Magyarországra: Superlativus: Deák
Ferencz.

Harmadik tanár. Ez már a physika tere. Itt én
veszem át a szót. Deák Ferencz: emeltyü, Tisza:
lejtő, vagy ha tetszik, archimedesi csigasor, melynek
álláspontja nincs a földön . . .

Egy debreczeni matematikus. Bocsánat, hogy fél-
beszakitom az előttem szólott tisztelt tagtársat, de je-
lentem alásan, én megtaláltam a kör négyeszőgösítésé-
nek megoldását.

Mindnyájan skandálva hevesen. Hogy, ki, mikép,
hol, mért, mikor, és mily eszközök által?

Matematikus. (*skandálva.*) Egyszerű eszközök ál-
tal. (*Prózában.*) S ez nem egyéb mint a baloldali
programm. A matematikus ez izetlenségért megro-
vatván, felszólal.

Második tanár, hogy előadja az iskolaügyek álla-
potát. Szerinte az olvasás már annyira haladt az or-
szágban, hogy közmondás is keletkezett rá: a pénz
olvasva, az asszony verve jó. Csakhogy a közmondás
ez utóbbi fele mégis népszerűbb. A mi az írást illeti,
az leginkább az „aufschreiben“-ben nyilatkozik. A
tényekkel való számolástól a Tiszán-tuli megyék ide-
genkednek legjobban. Ha a magyarországi rajzolás
vizsgáljuk, az az árnyakban tűnik ki leginkább. A
mythologia nagyon el van terjedve, úgy hogy csak a
Bachus tiszteletre szükséges utalni. Nagy a vonzalom
a historia naturalis némely részeihez. Így a rák nem
csékély utánzásnak szomorkodik, az irodalmi zsiszik
rendkívül szaporodik. A művészetben nagy haladás
mutatkozik — kifelé. Az építészetben eredetiségünk
garantirozva van, mert senki sem fog utánozni. Nem
kevés jelenség arra mutat, hogy nagyok az erőmeg-
feszítések magasra törni, mi gyakran szédelgést okoz.
Ezért van annyi szédelgő. Örömmel utalunk itt arra
is, hogy a csillagászat mind népszerűbbé válik. Így
csak azon számtalan kis könyvecskékre hivatkozunk,
melyek „Csizio“ név alatt nagy keletnek örvendenek.

A vegytan sulypontja a borkeverésbe menvén át, így
praktikus tésre szorult. A technikában a költők tettek
nagy haladást. Végül jelenti hogy a tudományok az
akademiában annyi hajótörés után szerencsésen meg-
állapodtak.

Titkár. T. gyűlés! Van szerencsém jelentést tenni
az egyletnek a közönség által történt nagylelkű párt-
foglaltatásáról. Ez a mai esztendőben várakozásunkat
messze felülmulta. Így pénzben kapott az egy keres-
kedőtől 3 frt 25 krt. egy püspöktől 1 frt 20 krt. egy
kanonoktól (*emeltebb hangon*) 6 egész forintot. (*Heves
éljenzés.*) Ezért indítványozom, hogy mondassék az
ország nevében nyilvános köszönet, mint követni való
magasztos példáért. A mi a taneszközöket illeti, ezek-
ben a mult évekhez képest szintén nagy haladás mu-
tatkozik. (*Feszült figyelem.*) Kaptunk ugyanis az or-
szág összes könyvkereskedőtől: Genovéva történeté-
ből 2 példányt, Sréter Kálmán verseiből 20 példányt,
két évfolyam Igazmondót, 6 csiziót, 2 Tatár Pétert,
1 álmoskönyvet és 8 kalendáriumot 1852-ből. (*Éljenzés.*)
Ez az irodalmi rész. Ide kell számítani két von-
nalzót, egy táblát, melyet még ki kell gyalultatni,
másfél font krétát, két skatulya tollat és tiz koncz
papírt. (*Lelkesült éljenzés.*) Ezt azonban csomagolásra
használta az egylet. (*Levertség.*) Ebből látni való,
hogy a közönség részvéte az évben tetemesebben élén-
kebb volt, mint a mult évben, mely nem volt képes
ily örvendetes eredményt felmutatni:

E jelentés után átveszi a szót

Torkos László: Felolvasásának tárgya az önképző
egyletek káros hatása az önbolondításra nézve. Az
önképző egyletek statistikája szerint az irodalmi kör-
lelet következő. Az összes ifjúság felszlik 12341 tra-
gédia-, 9341 vigjáték-író 14592 epikus, és 36000
lyrikusra. Tehát több költő mint jogász. Az önképző
társulatok évkönyveiben munkák így oszlanak fel (*a
mennység miatt vám-mértékkel mérve*) 14 vámmázsa
lyra, ugyanannyi fordítás, 9545 m. 39 font tragédia
és 13477 m. 14 font 31 lat elbeszélő költészet. Ez
eredményt az európai statistika tanúsága szerint egy
ország sem képes felmutatni. T. gyűlés! Ez örvende-
tes jelentéssel a mai ülésnek vége.

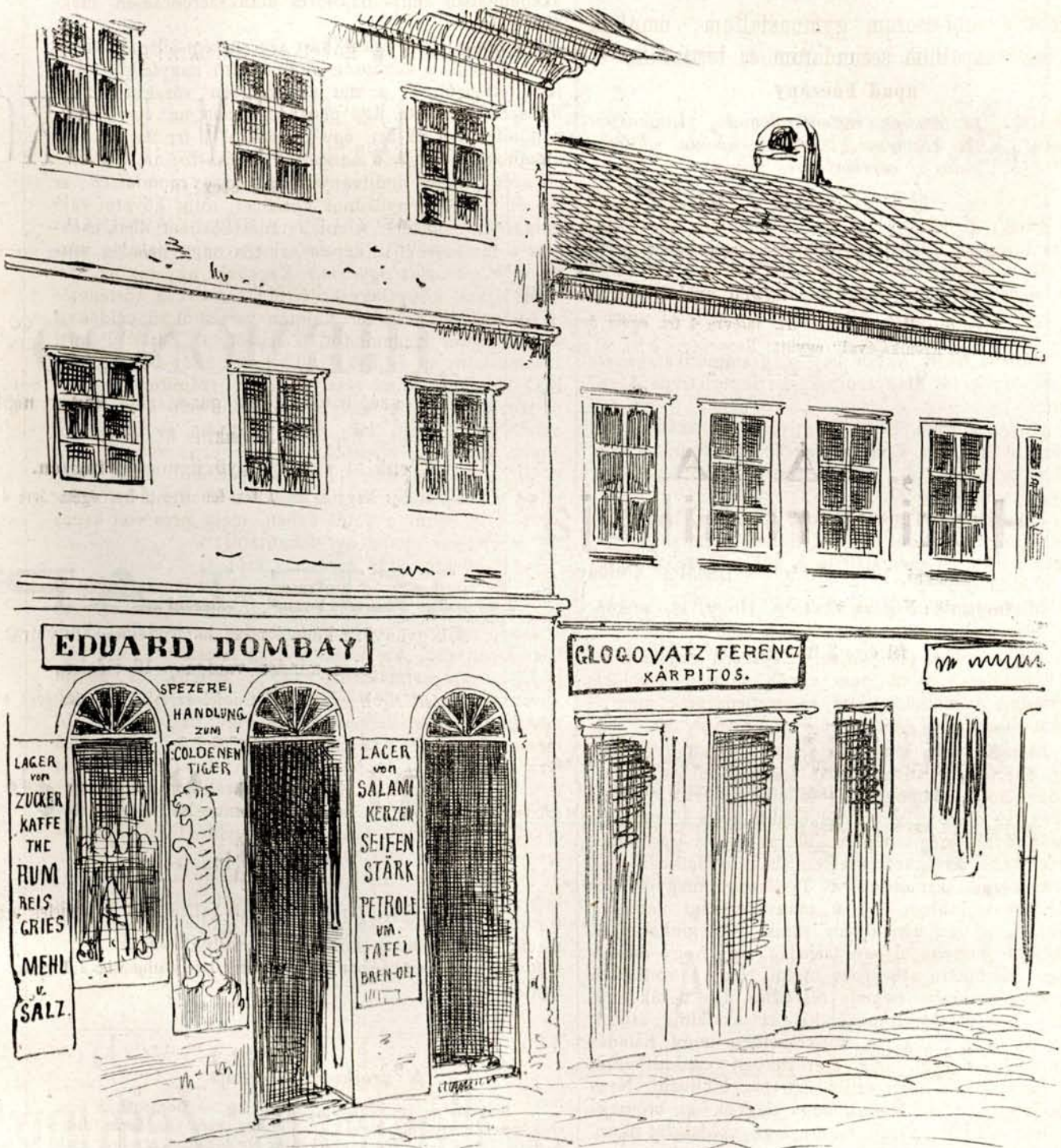
Elnök: Most indítványozom, hogy a nagy hőség-
ben és a hallottak sulya alatt menjünk testületileg
fürödni. (*Élénk helyeslés.*) A buktatás azonban
tiltva van (*mindnyájan visszafordulnak, élénk ellen-
mondás*) — a fürdőben. (*Az egylet megnyugodva el-
oszlik.*)

A szerkesztő postája.

Diabolus quotae. Türelem; jönni fog. — **Doronghi.** A bors
csak másnak orra alá törve . . . jó; így nem. — **Están dalai.**
A dalai Láma érti! Ne kontárkodjék oly dologban, a mihez csak
m á s ért. — **Ó. F. Beregh.** Szakadt hurokat penget; nem ér-
zik fülei? — **M. J. Lipótfalva.** Kár voltani bántani; külömben
nem rosz. — **X. Y. Z.** Nem csattanik, de puffan.

Germanizáció.

(Rajz a természet után, a régi pósta-utczából.)

Mi germanizálunk-e vagy minket germanizálnak?

Tulajdonos és felelős szerkesztő: Csicserei Bors (2 sas-utca 24. sz.)

A DEUTSCH'FÉLE KÖNYVNYOMDA ÉS KIADÓ-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG HIVATALÁBAN

(Pest, Józseftér 6. sz. a.)

és minden hazai könyvárusnál előfizethetni a következő lapokra:

„Magyarország

és a nagy világ“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Évenként négy gyönyörű műlap ingyen.

Előfizetési díj: Negyedévre 2 frt, fél évre 4 frt, egész évre 8 frt.
„Kákai Heti Krónikájával“ együtt: Negyedévre 3 frt, fél évre 6 frt,
egész évre 12 frt.

„KÁKAI Heti Krónikája“

politikai, közgazdasági és irodalmi közlöny.

Előfizetési díj: Negyedévre ft 1.50, fél évre 3 ft, egész évre 6 ft.
„Magyarország és a nagy világ“ előfizetőinek: Negyedévre 1 frt,
fél évre 2 frt, egész évre 4 frt.

„KIS VILÁG“

szépirodalmi, ismeretterjesztő folyóirat.

Megjelenik havonként négy kétíves szám, számtalan képpel.

Évenként egy díszes műlap ingyen.

Előfizetési díj: Negyedévre ft 1.50, fél évre 3 frt, egész évre 6 frt.

„A DIVAT“

Közlöny a szépirodalom, társasélet, művészet és főleg
a divat köréből.

Megjelen: a divatrész minden hó 1-én és 16-án a
szépirodalmi rész 8-án és 24-én.

Mellékletül minden hóban egy színes divatkép, szabás- és hímző-minták.

Évenként két gyönyörű műlap ingyen.

Előfizetési díj: Negyedévre 2 frt, fél évre 4 frt, egész évre 8 frt

„BORSSZEM JANKÓ“

képes élelzap.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft 50 kr, fél évre 3 ft, egész évre 6 ft.

„HIRMONDÓ“

politikai, szépirodalmi és gazdasági képes néplap.

Megjelen hetenként kétszer.

Évenként egy gyönyörű műlap ingyen.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt, fél évre 2 frt, egész évre 4 frt.

„KIS LAP“

Sok gyönyörű képpel megjelenő gyermek-folyóirat.

Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

Előfizetési ára: Negyedévre 1 frt, fél évre 2 frt, egész évre 4 frt.

„Aleine Leute“

illustrierte Kinderzeitung.

Erscheint jeden Sonntag mit 16 Seiten Text und vielen prachtvollen Bildern.

Pränumerationspreis: Vierteljährig 1 fl., halbjährig 2 fl., ganzj. 4 fl.

„Ungarische illustrierte Zeitung“

erscheint jeden Sonntag.

Pränumerationspreis: Vierteljährig fl. 1.50, halbjährig 3 fl. ganzj. 6 fl.